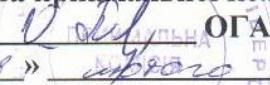

КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Класичного приватного університету,
голова приймальної комісії

ОГАРЕНКО В.М.
« 28 » листопада 2014 р.

ПРОГРАМА

фахового випробування

7.03060104   Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності

(шифр)

(назва спеціальності)

освітньо-кваліфікаційний рівень – “ спеціаліст ”

Запоріжжя, 2014

Розглянуто кафедрою
менеджменту організацій та зовнішньоекономічної діяльності
протокол № 8 від «13» лютого 2014 р.

Затверджено на засіданні Вченої ради
Інституту управління
протокол № 6 від « 20 » лютого 2014 р.

Укладачі: **М.М. Іванов**, д.е.н., проф.
А.В. Мерзляк, д.н.держ.упр, проф.
Г.В. Бережна, к.е.н., доц.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

- I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
- II. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ
- III. КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ
- IV. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою фахового випробування для вступу на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста є визначення теоретичних знань, умінь та практичних навичок вступників згідно з вимогами до попередньо отриманого освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра.

Фахове випробування проводиться у формі усного екзамену з дисциплін, знання з яких є базовими для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста. Відповідь вступники фіксують письмово на аркуші усної відповіді на вступному випробуванні зі штампом Приймальної комісії. Фахове випробування проводиться за екзаменаційним білетом, який містить два теоретичних питання. Тривалість фахового випробування 1 година.

Вимоги до підготовки вступника:

знати:

- основні економічні поняття і категорії;
- теоретичні основи правових і економічних відносин;
- соціально-економічні закономірності та принципи господарювання ;
- принципи та методів раціональної організації, планування і контролю за функціонуванням операційних систем різних видів;

уміти:

- аналізувати виробничу ситуацію підприємства;
- прогнозувати розвиток економічної ситуації в цілому;
- ставити мету і планувати бажані результати;
- аналізувати їхнє досягнення, мотивувати співробітників;
- враховувати поетапні результати за допомогою контролю.

ІІ. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

1.1. МЕНЕДЖМЕНТ

Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності. Система відносин в організації як предмет вивчення менеджменту. Менеджмент як система наукових знань. Менеджмент як мистецтво управління. Методи досліджень: діалектичний, конкретно-історичний, системний підхід; моделювання: вербальне, фізичне, аналогове, математичне; науковий, експертний, соціологічні методи: анкетування, інтерв'ювання, тестування.

Характеристика інтегрованих підходів до управління: процесний підхід; системний підхід; ситуаційний підхід. Закони і закономірності менеджменту. Сутність, природа та роль принципів менеджменту в досягненні мети організації. Класифікація принципів менеджменту. Взаємозв'язок між принципами менеджменту.

Поняття функцій менеджменту. Функції менеджменту як види управлінської діяльності. Особливості формування функцій менеджменту. Класифікація і характеристика функцій менеджменту. Загальні (основні), конкретні (спеціальні) функції менеджменту. Динамічний взаємозв'язок конкретних і загальних функцій. Механізм реалізації конкретних функцій менеджменту на засадах використання загальних. Сутність та класифікація методів менеджменту. Методи менеджменту як сукупність способів впливу керуючої системи управління на керовану. Методи менеджменту як результат виконання функцій менеджменту. Економічні методи менеджменту. Адміністративні методи менеджменту. Соціально-психологічні методи менеджменту. Механізм взаємодії методів, принципів та функцій менеджменту.

Процес управління як сукупність взаємопов'язаних і взаємодіючих функцій, методів, управлінських рішень та інших категорій менеджменту. Мета управлінського процесу, його учасники, предмет, засоби здійснення. Управлінський цикл. Управлінські процедури: цілевизначення, інформаційне забезпечення, аналітична діяльність, вибір варіанту дій, реалізація рішення,

зворотний зв'язок. Особливості процесу управління: безперервність, нерівномірність, циклічність, послідовність, надійність. Управлінське рішення як результат управлінської діяльності. Класифікація управлінських рішень. Умови прийняття управлінських рішень. Фактори, що впливають на процес прийняття управлінських рішень. Моделі прийняття управлінських рішень. Взаємозалежність рішень. Підходи до прийняття рішень. Різновиди технологій прийняття рішень. Якість управлінських рішень.

Напрями підвищення ефективності управління організацією. Сутність та різновиди відповідальності й етики у менеджменті. Соціальна відповідальність як добровільна реакція на соціальні проблеми суспільства з боку організації. Сутність та значення соціальної поведінки менеджменту. Культура менеджменту.

1.2. ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Виробництво як процес перетворення ресурсів організації у вихідну продукцію. Об'єктивні закономірності управління виробництвом (операційною діяльністю). Сутність операційної функції. Галузеві особливості операційної функції. Категорія «операційна діяльність» та «виробнича діяльність», їх взаємозв'язок і розбіжність. Виробничий та операційний менеджмент: спільні та відмінні характеристики.

Сутність і місце операційного менеджменту в системі менеджменту організацій. Взаємозв'язок операційного менеджменту з іншими функціональними видами менеджменту. Історичний розвиток операційного менеджменту: промислова революція, розвиток теорії менеджменту, розвиток науки менеджменту і систем.

Взаємозв'язок між категоріями «операційна функція», «операційний менеджер», «операційна система», «операційний процес», «операція». Особливості операційного менеджменту: цілі та основні завдання. Структура процесу реалізації операційного менеджменту. Функціональна характеристика операційного менеджменту.

Коло стратегічних питань, що вирішується в операційному

менеджменті. Сутність та етапи розробки операційної стратегії. Виражена компетентність підприємства. Формування стратегії виробництва товару. Вплив життєвого циклу на операційну стратегію.

Розробка стратегії процесу. Типи процесів: сфокусований на процесі, сфокусований на продукті та процес, який повторюється. Порівняння стратегій процесів. Особливості сфери послуг, які впливають на операційну стратегію. Застосування «дерева рішень» у проектуванні продукту або процесу.

Поняття операційної діяльності підприємства. Склад основних ресурсів як вхідних факторів операційної діяльності. Продукт (послуга) як результат операційної діяльності підприємства. Операційні процеси організації – динамічна основа функціонування та розвитку операційної системи. Принципи організації та складність операційних процесів. Типи операційних процесів, їх ознаки. Організація операційного процесу у просторі: технологічний та предметний напрями спеціалізації.

Поняття, структура та тривалість операційного циклу підприємства. Визначення тривалості операційного циклу підприємства. Особливості управління за фазами операційного циклу підприємства. Проектування операційної системи: сутність, цілі та етапи. Склад критеріїв і факторів проектування операційної системи. Соціотехнічний підхід до розробки операцій. Відмінності між проектуванням продукту та послуги. Розгортання функції якості як можливість залучення споживача до операційного процесу. Сучасний рівень розвитку виробничих та невиробничих операційних систем.

Необхідність рішень з просторової організації діяльності. Проектування виробничих потужностей: аргументи на користь створення великих централізованих та невеликих децентралізованих підприємств. Проектування та місце розташування підприємства: фактори мікро- і макросередовища. Розміщення обладнання та робочих місць для виробництва: поопераційне функціональне, потокове лінійне та фіксоване позиційне планування. Проектування робіт і нормування праці.

Показники результативності функціонування виробничих та невиробничих операційних систем. Продуктивність операційної діяльності як міра результативності операційного менеджменту. Комплексний підхід до питань продуктивності. Моделювання процесу управління продуктивністю операційної системи. Фактори, що впливають на динаміку продуктивності. Шляхи підвищення її продуктивності.

1.3. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ

Концептуальні засади теорії стратегічного управління. Передумови розвитку теорії стратегічного управління. Концепція стратегічного управління. Предмет та об'єкт стратегічного управління підприємством. Поняття «стратегія підприємства». Стратегічні рішення на підприємствах та фактори впливу на їх прийняття. Ключові гіпотези стратегічного управління: випадковості; залежності від зовнішнього середовища; відповідності; стратегії, здібності та діяльності; багатоелементності; збалансованості.

Стратегічне планування. Принципи стратегічного планування. Значення стратегічного планування діяльності підприємства в умовах нестабільності зовнішнього оточення. Підходи до організації стратегічного планування у підприємстві. Процес стратегічного планування. Характеристика етапу цілеутворення. Вибір місії та правила її формування. Значення місії для підприємства з орієнтацією на стратегічний розвиток. Девіз та кредо підприємства. Класифікація стратегічних цілей. Фактори, які впливають на вибір стратегічних цілей. Сфери встановлення стратегічних цілей підприємства.

Стратегічний аналіз зовнішнього середовища підприємства. Сутність та об'єкти стратегічного аналізу в процесі прийняття стратегічних рішень. Специфіка загального, галузевого, операційного та внутрішнього середовища підприємства. Типи зовнішнього середовища підприємства: змінне або нестабільне; вороже, різноманітне; технічно складне. Фактори впливу на нестабільність зовнішнього середовища. Особливості стратегічного аналізу середовища підприємств виробничої та невиробничої сфер діяльності. Методи й моделі для проведення стратегічної діагностики середовищ підприємства.

Наукові підходи до визначення ступеня нестабільності зовнішнього середовища. Ризики ринкового середовища та їх роль у стратегічному управлінні підприємством. Методи й показники оцінювання ризиків ринкового середовища підприємства. Особливості галузевого розвитку в часі. Моделі життєвого циклу галузі. Визначення ключових факторів успіху (КФУ) підприємства залежно від специфіки галузевого середовища.

Стратегічний контроль у процесі стратегічних перетворень на підприємстві. Мета й завдання стратегічного контролю в управлінні діяльністю підприємства в ринкових умовах господарювання. Методи оцінювання обраних підприємством стратегій. Критерії та показники ефективності стратегій. Оцінювання доцільності впровадження стратегічних змін на підприємстві в процесі реалізації стратегії. Суть стратегічних перетворень та визначення їх рівня: стратегія, що триває; рутинні стратегічні зміни; обмежені зміни; радикальні стратегічні перетворення; зміна напрямку руху. Характеристика впливу різнорівневих стратегічних змін на підприємство. Масштаби стратегічних перетворень та особливості їх здійснення. Агенти змін, їх навички та основні завдання. Налагодження зворотного зв'язку в процесі стратегічного управління. Підготовка агентів змін середньої ланки. Шляхи подолання стереотипів, що загрожують змінам. Ментальні моделі агентів стратегічних змін.

1.4. ЕКОНОМІКА І ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВА

Підприємство як суб'єкт господарювання, його місце в системі ринкових відносин. Підприємство як суб'єкт та об'єкт ринкових відносин. Організаційно-економічні умови функціонування підприємств. Поняття економічного суверенітету, самоокупності та самофінансування. Зовнішнє середовище функціонування підприємства, його характеристика. Ринок та його інфраструктура: торговельно-посередницька, виробнича, фінансово-кредитна, інформаційно-інноваційна, соціальна та ін. Державний регуляторний механізм діяльності підприємства. Пряме державне регулювання діяльності

підприємства, економічні важелі регулювання. Види підприємства та їх класифікація. Економічні особливості різних видів підприємств. Об'єднання підприємств. Напрями й види діяльності підприємства, права в питаннях планування та розвитку, залучення й використання ресурсів, розпорядження прибутком.

Поняття виробнича потужність підприємства та його структурних підрозділів, окремих ланок, основного виду обладнання. Інформаційна база й послідовність розрахунку виробничої потужності підприємства. Фонд часу роботи обладнання та методика його визначення. Системи і методи визначення потужності підприємства. Специфіка розрахунку виробничої потужності у різних галузях економіки. Динамічні показники виробничої потужності. Баланс виробничої потужності підприємства. Взаємозв'язок виробничої потужності й пропускної спроможності підприємства. Фактори, що впливають на ефективність використання виробничої потужності, їх класифікація і характеристика. Резерви зростання виробничої потужності підприємства.

Трудові ресурси підприємства та характеристика їх видів. Принципи і завдання формування трудових ресурсів в умовах ринкової економіки. Фактори, що впливають на формування трудових ресурсів. Продуктивність праці робітників: поняття та методи оцінки. Фактори, що впливають на продуктивність праці і їх класифікація. Основні напрямки підвищення продуктивності праці та ефективності трудових ресурсів підприємства. Методи нормування витрат праці на підприємстві. Форми мотивації праці робітників. Системи оплати праці та їх характеристика. Тарифна система, її зміст, призначення і використання на підприємстві. Мінімальна заробітна плата й фактори, що її визначають.

Сутність понять витрати, поточні та капітальні витрати підприємства, виробнича собівартість продукції, послуг і робіт. Взаємозв'язок та взаємозумовленість ресурсів і поточних витрат підприємства. Класифікація поточних витрат. Особливості складу поточних витрат в окремих галузях економіки. Показники собівартості продукції та порядок їх обчислення.

Собівартість окремих видів продукції. Вибір калькуляційних одиниць. Калькулювання повних витрат на виробництво продукції та послуг. Методи калькулювання собівартості. Управління поточними витратами за системою «директ-костинг», сфера застосування, можливості використання, порядок обчислення витрат при одно- та багатоступеневому розподілі маржинального (границього) доходу. Особливості калькулювання продукції на підприємствах окремих галузей. Методичні інструменти аналізу поточних витрат підприємства. Зміст і механізм дії виробничого левериджу. Фактори, що впливають на формування поточних витрат підприємства. Шляхи раціоналізації складу витрат підприємства. Методи планування поточних витрат підприємства. Кошторис витрат виробництва: поняття, склад і методика складання. Резерви раціоналізації поточних витрат підприємства.

Поняття, види та класифікація фінансових результатів діяльності підприємства. Місце прибутку в системі економічних показників діяльності підприємства. Сутність, функції та значення прибутку, джерела його утворення. Механізм формування чистого прибутку підприємства у взаємозв'язку з основними видами його діяльності. Показники рентабельності підприємства та фактори, що їх визначають. Методичні інструменти та послідовність аналізу прибутку підприємства. Обґрунтування прибутку на плановий період: завдання й методичний інструментарій. Резерви зростання прибутку підприємства: поняття, класифікація, методика оцінки. Використання чистого прибутку підприємства.

1.5. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Характеристика категорій зовнішньоекономічної сфери та їх взаємозв'язки. Функції зовнішньоекономічної діяльності. Напрями впливу зовнішньоекономічного чинника на національну економіку. Сутність поняття «зовнішньоекономічна діяльність», основні види та форми зовнішньоекономічної діяльності. Причини і передумови розвитку зовнішньоекономічної діяльності. Принципи здійснення зовнішньоекономічної діяльності. Поняття об'єктів та суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

Право на здійснення зовнішньоекономічної діяльності. Місце дисципліни в системі загальноосвітніх і професійно орієнтованих дисциплін. Актуальність та практична спрямованість дисципліни, її структура й послідовність вивчення.

Сутність митного регулювання ЗЕД. Принципи митного регулювання. Митні органи України: завдання, функції, структура. Види і методи здійснення митного контролю. Характеристика митних режимів: експорту, імпорту, транзиту, реекспорту, реімпорту, тимчасового ввезення (вивезення), переробки на митній території України, переробки поза межами митної території України, знищення і руйнування, магазину безмитної торгівлі, митного складу, спеціальної митної зони, відмови на користь держави. Товарна номенклатура ЗЕД.

Нетарифні засоби регулювання, їх класифікація і характеристика. Механізм впливу нетарифних засобів регулювання на економіку країни. Інструменти нетарифного регулювання. Кількісні обмеження: ліцензування й квотування. Класифікація квот за напрямом дії та масштабом охоплення. Порівняльний аналіз ефективності застосування імпортного тарифу та імпортної квоти. Перелік товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню. Види й способи розподілу ліцензій. Механізм оформлення документів для отримання ліцензій. Фінансові засоби нетарифного регулювання: експортні кредити, експортні субсидії, імпортні депозити. Антидемпінгові заходи, визначення демпінгової маржі та величини шкоди національним виробникам. Нарахування антидемпінгового й компенсаційного мита. Сертифікація, стандартизація, технічні бар'єри, вимога щодо вмісту місцевих компонентів, вимоги щодо упакування та маркування товарів. Сутність політики державних закупівель.

Сутність, основні принципи й інструменти валутного регулювання. Поняття валютної політики держави та її складові. Об'єкти і суб'єкти валутного регулювання. Валюта, валютний курс, валютні цінності. Порядок придбання й використання валюти, здійснення розрахунків в іноземній валюті. Система валютного контролю. Види валютних операцій. Обмеження щодо

перевезення та пересилання валютних цінностей. Українська міжбанківська валютна біржа та її функції. Механізм проведення торгів іноземною валютою.

Економічний аналіз у сфері зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Аналіз виконання зобов'язань з експортно-імпортних операцій. Аналіз динаміки зовнішньоекономічної діяльності. Аналіз раціональності використання коштів у зовнішній торгівлі: оборотність оборотних коштів у зовнішньоторговельних операціях, аналіз обороту коштів у товарах, аналіз обороту коштів у розрахунках, аналіз накладних витрат при експорти та імпорти товарів. Методологічні підходи до визначення ефективності зовнішньоекономічної діяльності. Система показників ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Оцінка економічної ефективності. Оцінка валuntoї ефективності експорту і імпорту. Вплив зовнішньоекономічної діяльності підприємства на його фінансові результати.

Сутність та класифікація ризиків ЗЕД. Характеристика транспортних, комерційних, політичних, валютних, митних ризиків і ризиків у міжнародних розрахунках. Методи страхування ризиків у ЗЕД. Особливості самострахування. Страхування вантажів у ЗЕД.

Організація міжнародних перевезень. Фактори, що впливають на вибір виду транспорту та показники ефективності транспортного обслуговування підприємств. Особливості міжнародних перевезень різними видами транспорту: морським, залізничним, автомобільним, авіаційним, трубопровідним та змішаними видами. Товарно-транспортна документація. Формування ціни на транспортні послуги. Експедиторське обслуговування міжнародних перевезень. Міжнародні транспортні коридори. Формування тарифів на перевезення різними видами транспорту.

ІІІ. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Результати проведення фахового випробування у формі усного екзамену оцінюються за п'ятибальною шкалою. Оцінюється якість і повнота відповідей, а також наявність у вступника певних комунікативних, управлінських та особистісних якостей (серед основних рис слід відзначити комунікативні уміння, толерантність, впливовість, ініціативність, організованість, відповідальність).

Оцінювання знань вступників під час фахового випробування відбувається на підставі наступних критеріїв:

- правильність відповідей (правильне, чітке, достатньо глибоке викладення теоретичних понять);
- ступінь усвідомлення програмного матеріалу і самостійність міркувань;
- новизна навчальної інформації, рівень використання наукових (теоретичних знань);
- вміння користуватися засвоєними теоретичними знаннями у повсякденному житті;
- форма відповіді, тобто з точки зору логічності, чіткості, виразності викладу навчальної літератури.

Критерії оцінювання знань

<i>Bали</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
5 (відмінно)	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки.
4 (добре)	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу, відповідь в цілому правильна, логічна та достатньо обґрунтована, дає підстави вважати, що вступник виявляє знання і розуміння основних положень зі спеціальності, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки.

3 (задовільно)	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння, надається визначення основних понять з окремими помилками.
2 (незадовільно)	Оцінюється завдання, що не виконане, або містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу.

IV. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

МЕНЕДЖМЕНТ

1. Кузьмін О.С. Основи менеджменту : підручник / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник. – 2-е вид., випр. та допов. – К. : Академвидав, 2007. – 464 с.
2. Кузьмін О.Є. Теоретичні та прикладні засади менеджменту : навч. посіб. / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник. – 3-є вид., допов. і переробл. – Л. : Нац. ун-т «Львів, політехніка» (Інфор.- видав. центр «ІНТЕЛЕКТ+» Ін-ту післядипл. освіти) ; Інтелект-захід, 2007. – 384 с.
3. Мазаракі А.А. Менеджмент: теорія і практика : навч. посіб. / А.А. Мазаракі, Г.Є. Мошек. Л.А. Гомба та ін. – К. : Атіка, 2007. – 564с.

ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

1. Василенко В.О. Виробничий (операційний) менеджмент : навч. посіб. / В.О. Василенко, Т.І. Ткаченко. – 2-ге вид., виправл. і допов. – К.: Центр навч. л-ри, 2005. - 532 с.
2. Гевко І.Б. Операційний менеджмент : навч. посіб. / І.Б. Гевко. – К.: Кондор, 2005. – 228 с.
3. Гзлловзій Л. Операционный менеджмент. Принципы и практика / Л. Гзлловзій. – СПб.: Питер, 2002. – 320 с.
4. Микитенко Н.В. Операційний менеджмент. Практикум : навч. посіб. / Н.В. Микитенко. – К.: КНТЕУ, 2009. – 197 с.
5. Стивенсон В. Дж. Управление производством : пер. с англ. / В. Дж. Стивенсон. – М.: ООО Изд-во «Лаборатория базовых знаний», ЗАО «Изд-во Бином» 1999. – 926 с.
6. Сумець О.М. Основи операційного менеджменту : підручник [для студ. ВНЗ] / О.М. Сумець. – К.: Професіонал, 2005. – 414 с.
7. Ханна М.Д. Управління виробництвом з метою задоволення споживача : підручник / М.Д. Ханна. – К. : Віпо, 2003. – 225 с.
8. Чейз Р.Б. Производственный и операционный менеджмент : пер. с англ. - 10-е изд. / Р.Б. Чейз, Ф.Р. Джейкобз, Н.Дж. Аквилано. -М.: Вильямс, 2007. – 1184с.

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ

1. Забродська Л. Д. Стратегічне управління: реалізація стратегій : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Л.Д. Забродська. – Х. : Консум, 2004. – 208 с.
2. Василенко В.О. Стратегічне управління підприємством : навч. посіб. / В.О. Василенко, Т.І. Ткаченко. - 2-ге вид., виправл. і допов. – К. : Центр навч. л-ри, 2004. – 400 с.
3. Ігнатьєва І.А. Стратегічний менеджмент : підручник /І.А. Ігнатьєва. – К. : Каравела, 2008. – 480 с.
4. Нємцов В.Д. Стратегічний менеджмент : навч. посіб. / В.Д. Нємцов, Л.С. Довгань. – К.: ТОВ «УВПК ЕксОб», 2002. – 560с.
5. Осовська Г.В. Стратегічний менеджмент: теорія та практика : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Г.В. Осовська, О.Л. Іщук, І.В. Жалінська. – К.: Кондор, 2003. – 194 с.
6. П'ятницька Г.Т. Управління підприємством в епоху глобалізму : монографія / Г.Т. П'ятницька. – К.: Логос, 2006. – 568 с.
7. Редченко К.І. Стратегічний аналіз у бізнесі : навч. посіб. / К.І. Редченко. – 2-е вид., допов. Л. : Новий Світ-2000 ; Альтаїр-2002, 2003. – 272 с.
8. Смолін І.В. Стратегічне планування розвитку організації: монографія / І.В. Смолін. К.: КНТЕУ, 2004. – 346 с.
9. Шершньова З.С. Стратегічне управління : підручник / З.Е. Шершньова. – 2-ге вид, переробл. і допов. – К. : КНЕУ, 2004. – 699 с.

ЕКОНОМІКА І ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВА

1. Податковий кодекс України : Закон України від 23.12.2010 р. / Верховна Рада України.
2. Про акціонерні товариства : Закон України від 17.09.2008 р. № 514-IV / Верховна Рада України.
3. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: Закон України від 30.06.1999 р. № 784-XIV.
4. Про господарські товариства : Закон України № 1576-XII від

19.09.1991 р. \ Національні стандарти бухгалтерського обліку в Україні.

5. Бланк И.А. Управление финансовые ресурсами / И.А. Бланк. – М.: Омега-Л, 2010. – 768 с.

6. Бойчик І.М. Економіка підприємства : навч. посіб. / І.М. Бойчик. – К. : Атіка, 2007. – 480 с.

7. Економіка підприємства : підручник / І.О.Чаюн, Г.М. Богословець, Л.Л.Стасюк та ін.; за заг. ред. проф. Н.М.Ушакової. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2005. –568 с.

8. Економіка підприємства: підручник / М.Е. Ерешак та ін., за заг. ред. Г.О. Швиданенко. – К.: Київ. нац. екон. ун-т, 2009. – 598 с.

9. Економічна діагностика: навчальний посібник для студентів ВНЗ. / О.О. Гетьман. В.М. Шаповал. – К.: Центр навч. літ-ри, 2007. – 307 с.

10. Іванілов О.С. Економіка підприємства : підручник / О.С. Іванілов. – К.: Центр навч. літ-ри, 2009. – 728 с.

11. Основи фінансового менеджменту / Дж.К. Ван Хорн, Дж.М. Вахович : пер. с англ. – 12-е изд. – М.: ООО «И.Д. Вильямс», 2008. – 1232.

12. Фінанси підприємств : підручник / кер. авт. кол. і наук. ред. проф. А.М. Поддерьогін. – вид.6-те, переробл. та допов. – К.: Київ. нац. екон. ун-т, 2006. – 552 с.

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

1. Алексеев И.С. Внешнеэкономическая деятельность / И.С. Алексеев. – М. : Дашков и К, 2009. – 304 с.

2. Арабян М.С. Международные конвенции и соглашения по внешнеэкономической деятельности / М.С. Арабян, И.Г. Николаева. – М. : Экономистъ, 2009. – 1152 с.

3. Баринов В.А. Внешнеэкономическая деятельность / В.А. Баринов. – М. : Форум, 2009. – 192 с.

4. Єрмаченко В.Є. Облік і техніка зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. для вищ. навч. закл. / В.Є. Єрмаченко, С.В. Лабунська, О.Г. Маляревська та ін. – Х. : ІНЖЕК, 2010. – 479 с.

5. Козик В.В. Зовнішньоекономічні операції і контракти : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В.В. Козик, Л.А. Панкова, Я.С. Карп'як та ін. – 2-е вид., переробл. і допов. – К.: Центр навч. л-ри, 2004. – 607 с.
6. Маховикова Г.А. Внешнеэкономическая деятельность : учеб. пособие / Г.А. Маховикова, Е.Е. Павлова. – М. : Эксмо, 2009. – 319 с.
7. Мазаракі А.А. Регуляторна політика у сфері зовнішньої торгівлі : монографія / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник. – К. : КНТЕУ, 2010. – 470 с.
8. Мазаракі А.А Структурна переорієнтація зовнішньої торгівлі у системі факторів економічного зростання / А.А. Мазаракі, Т.М Мельник, Л.П. Кудирко та ін.; за заг. ред. А.А.Мазаракі. – К. : Київ. нац. торг.-екон, ун-т, 2011. – 630 с.
9. Пономарьова Н.В. Митно-тарифне регулювання : навч. посіб. / Н.В. Пономарьова, Т.В. Столляр, О.В. Павленко та ін.; МОН України; Харк. нац. автомоб.-дор. ун-т. – Х. : ХНАДУ, 2010. – 199 с.
10. Прокушев Е.Ф. Внешнеэкономическая деятельность : учебник / Е.Ф. Прокушев. – М. : Дашков и К, 2011. – 500 с.
11. Ростовский Ю.М. Внешнеэкономическая деятельность / Ю.М. Ростовский, В.Ю. Гречков. – М. : Магистр, 2008. – 592 с.
12. Смитиенко Б.М. Внешнеэкономическая деятельность : учебник / Б.М. Смитиенко, В.К. Поспелов. – 6-е изд. – М.: Академия, 2009. – 304 с.
13. Хамініч С.Ю. Митно-тарифне регулювання в умовах інтеграції України до світового господарства : монографія / С.Ю. Хамініч. – Д. : Наука і освіта, 2008. – 210 с.